

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Deák Ferenc-ut. 12. sz. Ide intézendő a lap szemléletét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Melléklapja: „GÖMÖR-KISHONT T. E. VÁRMEGYE HIVATALOS ÉRTESÍTŐJE.”

A m. kir. postatakarékpénztárnál a 998. sz. cheque-számla tulajdonosa.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Kossuth-utca 19. szám a. házban **R. Vozéry Gyula** tanárnál. — Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetés, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petítor térfogata 6 kr.
Bé yerdij minden beiktatás után 30 kr.

Nyilttér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala Rimaszombat Kossuth Lajos-utca 19. sz. a. házban, nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetés legezésrűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést** csak a kiadóhivatal vesz fel.

A vasárnapi munkaszünet.

Nagy fontosságú törvényt hozott a magyar országgyűlés a f. évi XIII-ik törvényekben, mely szerint július hó 15-től kezdve a vasárnapi munkaszünetet törvény által biztosítja. A törvénynek nemcsak az a célja, hogy a tizparancsolatnak betű szerint engedelmessédjék a vallásos buzgóság, hanem az is, hogy alkalmat szolgáltatson a testi munkában fáradozóknak hetenkint egy napi pihenésre, még abban az esetben is, ha ezt a kapzsiságukban lelketlen munkaadók nem engednék meg.

Már azon körülmény, hogy egy ily irányú törvényt kellett alkotni, élénk tanúbizonysága az erkölcsi élet hanyatlásának. Mennyire kellett süllyedni az emberiségnek, a tiszta erkölcsi élet világából, mily messzire kellett távoznia, míg arra a pontra jutott, hogy a legfőbb lény imadására évezredek során át szentelt napot földi javak megszerzésére irányuló eszelekedetekkel szentségtelenítette meg.

Azt mondják, hogy a munka a legfőbb érdem s a legszentebb kötelesség. Igaz. De nem lehet áldás oly munkán, melybe a lelket nem a tiszta erkölcsi élet fensége lehel. A ki a hetedik napot nem szenteli istenének, nem tekintve azt, hogy ez által a mai világ felfogása szerint bűnt követ el, önmaga ellen is vétkezik. A legerősebb szervezet is kifárad, elgyengül, s idővel oda jut, hogy ép akkor, mikor dolgoznia kellene, a gyengébb munkát sem bírja meg. A fentebb jelzett törvény tehát közegészségi szempontból is korszakot alkotó a magyar törvényhozás történetében.

A művelt külföld minket ebben is megelőzött. Angliában már évek óta legfőbb ünnepnek a vasárnapot tartják, s ezt ott jobban megünnepelik, mint a mi zsidóink a szombat napot. E téren is tanultunk tehát valamit, csak az a kérdés, vajjon helyesen fogják-e fel polgártársaink a törvény belső intencióit?

A munkaszünetről szóló törvény nem betűszerint való foganatosítása a tizparancsolat ama rendelkezésének, hogy „ne tégy akkor semmi dolgot se te magad, se szolgád vagy szolgáló leányod”, mert vannak az életnek olyan követel-

ményei, melyek egymással szakadatlan láncolatban állanak s okvetlenül káros hatással volnának ránk, ha munkásságunkat megszakítanók. A munkaszünet törvénye első sorban az iparosokra és kereskedőkre szól, kik nagyobb számú személyzetet tartanak, s ezeket kényszerítik, hogy az üzlet érdekében még vasárnap is dolgozzanak. Az állam tehát azok védelmére áll, kik nem urai önmaguknak, s a pihenésre zánt időt saját akaratjukból nem határozhatják meg. Ezeknek ajánlunk egy törvényes napot, melyen állásuk és kenyerük kockáztatása nélkül félbeszakíthatják fáradságos munkájukat.

Igaz, hogy vannak iparágak, melyekre nézve ép a vasárnap legfontosabb; a borbélyok és mézárások vasárnap délelőtt keresnek legtöbbet, de a törvénynek egy paragrafus gondoskodik arról, hogy bizonyos esetekben a munkaszünet törvénye hatályon kívül helyezhető.

Nagy szigorúsággal szól a törvény a vasárnapi hetivásárokról, melyeket teljesen megszüntetni kíván. Ha vasárnap reggel a mi piacunkra kitekintünk, az Isten imadására szólító harangok szava alatt is élénkebb üzleti szellemet tapasztalunk, mint egy rendes szombati vásáron. Jövőre ez megszűnik s előreláthatólag roppant hatással lesz mindazokra, kik e vasárnapi vásárok alkalmával szerzik meg mindennapi kenyerüket. Gondot adott ez a törvényhozóknak is, de ez a fentebb jelzett bizonyos paragrafus azt hisszük, segíteni fog a bajon.

A vasárnapi munkaszünet nem hirdeti tehát az általános tötlenséget. Munka lesz akkor is, de korlátozva, főleg a vasárnapi nyereszkezésre számító iparosok és kereskedők számára.

A kereskedelmi és iparkamaráktól fog függeni az, hogy a jelzett enyhítő paragrafus hol és mely iparágaknál legyen alkalmazható.

—s.

Az utánzás.

Tudjuk, hogy az egész nevelés tulajdonképp az utánzás elvén alapul. Ezen ösztön oly hatalmasan nyilatkozik már a kis gyermekben, hogy kézzelfoghatólag láthatjuk ezt mindennap kisdedeink-

egyénekénél is a megbetegedéskor feltesznek 12 pióczát; de — a kór másnemű gyógyítást szükségelvén — a beteg még sines jobban, s maga kéri a szomszédasszonyt, hogy vessen még rá vagy 18 darabot; most várnak két napig, — e közben a betegség halad előre — akkor egy résztvevő tudós asszony még 12 darabot javasol, mondván, hogy az ő boldogult urán is volt egyszer vagy 40 darab és jobban lett, s denique beleegyeznek és a szegény betegnek 42 darab piócza által elgyengítettve kell betegsége további lefolyásának eleibe nézni.

A napokban történt egy idevágó jellemző eset; egy módos gazdának leesett a felesége az ópadlásról a fagyott földre; törés vagy nagyobb zuzódás nem történt, a többszörös pióczázás után — vagy talán helyesebben — daczára teljesen jobban lett; a gazda arra a kérdésemre, hogy miért nem ment orvosra, azt felelte: „minek, úgy is tudom, hogy csak pióczát rendelt volna az orvos is, mert más arra úgy se használhat.”

A pióczázás vagy a vérvevés iránti rokonszenv azonban az intelligens közönségben is megmaradt mind ez ideig; hirtelen támadt betegségeknél még a szomorú kimenetelt is nyugodtabb lélekkel viselik, ha a pióczák is kivették részüket a gyógyításnál.

Denique a pióczák korszaka még mindig fennáll, daczára, hogy a modern orvosi tudomány határozottan korlátozza alkalmazásukat, s correkte megállapítja, mely betegségeknél van az javallva. A modern orvos küzd is gyöngye erejével az új tanok mellett, de mindaddig, míg az általános műveltség népünkben is gyökeret nem ver, nincs rá remény, hogy ezen — bár tagadhatatlanul — a régi orvosi tudomány hívei által elterjesztett — tévhit — kor láta köz szoríttassék.

A pióczákkal történő eme visszaélést a közegészségügy alapos rendezése alkalmával az orvosi segítséghez könnyen hozzájuthatás és a pióczák árulásának rendőreleg történeendő korlátozása által szüntethetjük meg.

J a t r o s.

nél, miként leleményes eszüknel fogva a legegyszerűbb dolgokat használnak fel utánzási vágyuk kielégítésére. Ez pedig hatalmas eszköz a nevelő, a tanító és szülők kezében a gyermeket a jóra utánoztatni. Csakhogy az ember a rosszat csak úgy szereti utánozni, mint a jót, talán még jobban. A 12—14 éves gyermeknél való dohányszás, mely bennünket megbotránkoztat, nem egyéb, mint utánzási vágy, ő nem elégszik meg a gyermek-játékkal való utánzással, hanem a férfit akarja repraesentálni, azért nyul a szivar és pipához, mely neki az émelegéssel és a rosulléttel elég nagy küzdelmet okoz. De az ember nemcsak az embert, hanem még az állatot is utánozza. A kígyóskarvaly Chokoban, mely leginkább mérges kígyókkal táplálkozik, valahányszor ilyen kígyó által megmaratik, a Vejucó növény egy néhány levelét eszi meg. Egy néger, ki ezt észlelte, azt tapasztalta, hogy a nevezett növény nedve a kígyó mérget ártalmatlanná teszi. Ezen idő óta a Vejucó-nedv a mérges kígyó marás ellen a legbiztosabb gyógyszerül bizonyult be, sőt óvszerűl is oltják már az emberekbe. Báresak utánozná az ember a hangyát és a méhet szorgalmában!

Néha az utánzás a szükséggel is párosul, melynek együttes hatása alatt az ember nagy dolgok létesítésére serkentetik. Bizony az egyiptomiak soha sem találták volna fel a mértant, ha a Nilus áradt vizének lefolyása után telkei határanak megjelölése céljából nem törtek eszűket azon, mikép biztosítsák egyesek felmérés által földbirtokukat; vagy pedig a khaldeusok soha sem találták volna fel a csillagászatot, ha a szükség nagy mestere nem kényszeríti őket a pusztában, hol nyájaikat legelték, a csillagok állását megfigyelni, hogy tájékozhasák magukat a rengeteg pusztában. Ki fogja azt tagadni, hogy az utánzás a szükséggel összekötve nagy dolgokat talált fel?

Nem buzdít e bennünket csak úgy, mint az ifjút az utánzás hatalmas ösztöne valamely történeti alak nagy tetteit követni? Nem szolgál-e ez, vagy amaz történelmi hős, legyen az a csatatéren, tudományban, vagy a jó tettek gyakorlásában, nekünk mintaképül? Megszámlálhatjuk-e mi

Kihalt rimaszombati családok.

A rimaszombati róm. kath. egyház anyakönyveit tudtommal 1679. óta vezetik; a város lakosságának nevéit tehát csak attól az időtől kezdve lehetne határozottan levezetni.

Egyébiránt vannak nyomok, a melyek szerint már a XV. század második felében olyan tulajdonosokra bukkanunk, melyeket ma nem visel senki, vagy ha volna valaki, a kit Rimaszombatban a jelen évszázadban e nevek valamelyikéről különböztetnénk meg, az vagy újra költözött a város területére, vagy nem szakadatlan sorrendben követte az elődétől való egyenes leszármazást.

Legrégibb családnevek Rimaszombatban, igénytelen jegyzeteink szerint, a *Tekes* és *Antalfi*. Széchenyi Frank László, mint a város földesura, 1458-ban megengedte a rimaszombati szűesöknek, miszerint a hetivásárokon kirakodhassanak; a felőgő viaszpecséttel ellátott hártárra írott oklevel *Tekes* vagy *Tökös* Barnabás és *Antalfi* vagy *Antalfi* Mihály szűesök nevével őrizte meg a magyar nemzet múzeum levéltárában.

A huszita-időből egy 1462-ik évből származó okiratot őriznek a kishonti ágost. hitv. ev. egyházkerület levéltárában, a melyben a Rimaszombati név mint melléknév, jobban mondva mint vezetéknev fordul elő *István* plébános és alesperes neve mellett „*de Rima-Zambath*.” A Rima-Szombati-család ármális levele a leleszi convent levéltárában mai napig feltalálható, van-e vele összefüggésben vagy nincs, nem tudom megmondani. Mint tanuk vannak felemlítve *Rychtkár* Bálint bíró, *Boraschos* vagy *Boráros* talán *Borsos*? *Jakab*, *Sutor* *Sebestyén* és *Jakó* Mátyás rimaszombati polgárok.

A XVI. századból a következő tizenhat család neveit ismerjük:

1. Csallóközi *Nagy*, a melynek egy tagja *Sebestyén* 1533-ban élt s a legnagyobb valószínűség szerint Csallóközből szakadt ide. Rimaszombat polgárai között 1861-ben

T Á R C Z A.

A piócza.

Nem azokról a pióczákról lesz szó e kis karezetban, kik két lábon, kopottas kabátban bujkálnak és embertársaik véréből táplálkoznak, nem ezekről mondom, — s így bátran elolvashatja a gyöngébb idegzetű olvasó is, hanem az igaz pióczáról, — hiradó officialis — erről a kis csunya térgeszéről.

A pióczáról, melynek üdvös és gyógyító hatásáról olyannyira gyökeret vert a meggyőződés a népben, hogy ha mind igazak lennének azok a csodatevő és sokoldalú gyógyhatások, melyekre őt képesnek szentül hiszik; úgy örök igaztalanság lenne az, hogy ezen istenadta állapot bízós ronda pocsolyákban növekedjék és szaporodjék, hanem külön m. kir. piócza termelő-intézetben, langyos vízű medenceze illatos tiszta vízében nekik boldog életet teremteni, addig is, miglen majd alkalom nyílik hattyu keblű kisasszonynak harmat-gyöngye bőrén tele szívni magát a drága piros nedűvel, hogy aztán boldogságtól megittasulva, befejezze földi életét.

Valódi ritkaság az, hogy vidékünkön a nép közé beteghez hivatván, már, a pióczák meg ne előznék az orvost a segítségben; ők itt a „mentők”, az orvos pedig csak mint „második persona” jelenik meg.

Legyen a betegség gyulladás, ragályos kór, csúz, köszvény, gyomor-betegség, ütés, zuzódás, kelevény vagy bármilyen más, első próba ellene a piócza; ha aztán ez semmit se használ, s a „marháznak más sürgős dolga nincs”, lehet bemenni az orvosi segítségért.

Betegedések esetén tehát, majdnem mindig a piócza az, mely kellő időben alkalmazva lesz, s így valóban legtöbbször az orvos elhanyagolt esetekkel, sőt a pióczák után elgyengülve találja betegét.

Mert a pióczával aztán még csunya visszaélések is történnek, látjuk néha, hogy öregebb vagy gyöngébb

azt, mi volt utánzási indoka ez, vagy amaz jó, vagy rossz tettnek? Csak hogy a rossz is talál utánzást és pedig még előbb mint a jó s fájdalom oly emberek közt is, kik milliók felett parancsolnak s akkor ennek annál nagyobb hatása van másokra nézve is. Az ember szívét a gondviselés a jónak egy néhány esepjét is belecsepegtetett, hogy ő még a rossz példa láttára is, jószágos szívénél fogva, elfordul a gonosztól és önakaratóból teszi a jót. Talán példát hoznak fel? Nyuljon mindenki a maga szívébe s kérdezze meg önmagát nem-e úgy van ez? Hát a történelem, az emberiség e nagy nevelő mestere, nem mutat-e elég példát erre? — nem csak a jó tettek herosait, hanem a gonozság monstrumait is elegendőleg tárja fel előttünk.

Nem látjuk-e az életben, hogy számtalan oly szülők, kik gyermekeiknek utánzásra nem igen jó példával szolgálhatnak, még azon vannak, ha csak egy esep szeretetük van gyermekeik iránt, hogy gyermekeik előtt jobbnak látszassanak, mint tényleg azok. S hogy még is sok rossz szülőknek jó gyermekeik vannak, jele annak, hogy a gonosz példa utánzást nemhogy nem talál, hanem ellenkezőleg a rossz példa elriasztotta őket annak követésétől. Felesleges említenem, hogy a szülők gyermekeknek mindenben a jegjobb példát adjanak, ezt minden jó szüle úgy is teszi, hanem igyekezzenek a szülők gyermeküket oda nevelni, hogy ez minden gonozság közepett erős elhatározásánál fogva, ha küzdelmébe is kerül, a jót utánozza. Hogy ezt teljessé, szükséges az önálló akarat kiképzése.

Azért is legyen utánzásunk önmálló, azaz ne legyünk rabjai a ezélszerűtlen divatnak, az idő és kor szeszélyeinek, vagy társadalmunk esabító kinövéseinek, hanem a jónak utánzása legyen mindig szabad akaratunk és meggyőződésünk kifolyása.

Wiesinger Károly.

Levelezés

Pádár, 1891. Május hó.

Tekintetes szerkesztő ur! A magyarhoni protestánsok vallásszabadságát és egyházi önkormányzatát biztosító és korszakot alkotó 1790-91-ik évi 26-ik t. cz. meghozatala százados évfordulójának ünnepét az ág. ev. egyházban f. é. máj 3-án országzszeret, tehát az újvásári egyházban is kegyeletesen megtartották, mely alkalommal Honéczy Ödön lelkész nem csak tót, hanem magyar nyelven is tartott beszédet az ajtatos néphez s ez volt az első magyar isteni tisztelet Újvásáron azon kívül, hogy a hozzá tartozó Ispánmezőn már évek óta tartatnak magyar isteni tiszteletek.

De amiért most az újvásári nemes egyházzól, derék hivatású és lelkésziről megemlékezni kívántam, az az, hogy ott a százados nagy ünnepet egy szép esekulmány-nyel tették emlékeztetéssé. Ugyanis az újvásári hívek új templomot akarnának építeni, mert a mostani régi templom, mely bizonyosan még a huszíták idejéből származik, nem csak hogy kicsi, de különösen, mert az új szép és díszes toronytól, mely a falu közepén áll s Pozdech-féle harangokkal van ellátva, el van különítve s egy hegyen. — jó messze a falutól épült, úgy, hogy délután vagy reggel nem is tarthatnak benne könyörgéseket téli időben. — Új templom építési czéla tehát a százados ünnep alkalmából megkezdették a töke gyűjtését s mondhatom eddig igen szép eredménnyel, mert a templom-alap, a melyre a hívek önkénytelen adakoztak, már is 180 firtot tesz ki, a melyhez a más tén is jótékonyágáról ismert és áldozatkész Latinák ur ő nagysága 50 firttal járulni kegyeskedett. Bizonyára szép eredmény, díszetre méltó hitbuzgóság és egyházszeretet s tett ez a mai nehéz időkben! Legyen Istennek áldása a nemes adakozók s mind azokon, a kik ekkép munkálják az urnak szöllőjét.

Ha az adakozás így folyik, mit remélni lehet a

kilenez Nagy fordult elő a képviselő választók névjegyzékében, de hogy melyik volt Csallóközi vagy Apalin Nagy, senki se tudta megmondani.

2. *Együd*, helyesebben *Egyed*. Tibold-Darócz e családé volt; mint Együd név elő nem fordul Nagy Iván: Magyarország családai leírásában. Az Együd-családból kettő bíróviselt ember volt Rimaszombatban, és pedig Jakab 1567-ben és Benedek 1596-ban. Kétséget nem szenved, hogy ezen név a latin Aegidius keresztnévnek magyaros használatából ered.

2. *Kiss*. Nagy Iván könyvében ötvennél több Kiss fordul elő. E név alatt István mint tálgyártó azaz fazekas mester élt 1533-ban Rimaszombatban. Akkoriban a vezetéknevet még foglalkozás vagy kenyérkereset szerint osztogatták az emberek s e név rajta is maradt. Egyébíránt találat fából is gyártottak, azért lehet, hogy predikátor csutorás vagy esztergályos volt.

4. *Kopáchi* István 1530-ban térítette át a reform. vallásra Perényit. Egy ilyen nevű hely. hitv. ev. pap udvari lelkész volt Perényi Gábornál s ez Csernaka nevű helységet adományozta neki, a mi Kopáchnak 1567-ben volt Rimaszombatban s bevándorolt család.

5. *Lakotgyártó*; mint a név is mutatja, lakatos mester lehetett itt. 1533-ban Tamás, miután mint fentebb is említettük, foglalkozás után kapta sok ember a nevét s az rajta maradt késő ivadékaik is.

6. *Literati* azaz *Deák*, mely családnak tagja Pál, 1596-ban főjegyzője volt a városnak. Meglehet, hogy a most is ismert Jánosdeák-család őse szintén Literati volt még akkortájtban.

7. *Miskolczi* néven két családnak volt, még pedig mind a kettő Péter, amaz 1567-ben, emez 1671-ben; ninesen kizárva, miszerint az utóbbi ivadéka volt az előbbinek, a kit ref. predikátornak tartanak.

8. *Pálfalusi*-család egyik tagja Endre 1596-ban bírja volt Rimaszombat városának. Pálfala község Feled

lelkész és Gasko Sámuel gondnok e körül is kifejtett ügybuzgósága mellett, kik közül az utóbbi gondnoki minőségében talán a legrégibb az egész gömöri ev. esperességben, s igen sós érdeme van már az újvásári egyház és iskola körül, úgy van remény arra is, hogy a mostan élő fiatalabb nemzedék fel fogja állíthatni a terve vett templomot, a miben segítse őket a kegyelem Istene.

Végül felemlitem, hogy ugyancsak a százados ünnep napján Újvásáron, a paplak udvarán, minden tekintetben szépen sikerült táncmulatság tartatott a templom alap javára, mely mulatságon a környékbeli intelligentiá szép számban volt képviselve, hajjalig kedélyesen mulatott, szórakozott, a mikor Honéczy lelkész kedves családjának köréből, mely a vendégek jó ellátásáról gondoskodott, szép emlékekkel és azon reményben, hogy az ott nem első és utolsó szórakozás volt, vígan haza távozott.

Vitéz Lajos.

Reményi Ede hangversenye.

— 1891. május 15. —

Hazánk egyik legkitűnőbb s hazafias érdemekben kétségkívül leggazdagabb hegedűművészének hangversenye napok óta a legnagyobb érdeklődéssel nézett a művészi élvezetben ritkán részesülő rimaszombati közönség. Nem is esoda, hisz a Reményi-név népszerűsége oly időben keletkezett, mikor egy hazafias költemény s egy magyar nóta esodlatos tettekre ragadta a honfi kebleket. A Tyrtausok korszaka volt ez negyvenhárom évvel ezelőtt, mely már egészen a történelem, vagy legfőképpen mécsvilágként az egyre gyűrűlő apák emlékezetében él még. Petőfi és Reményi, két szívet gyújtó lángszlop voltak ama héroszi időkben s bár az egyiknek fénye még akkor lobbant el; eszméi a fiakban és unokákban olthatatlan lánggal égnek addig, míg e földön magyar lesz. És ime a másik azóta is egy emberöltőt élven át — visszatérő üstökösöként megjelelni a hősi korszak maradvékai előtt, hadd ismerjék meg azt, a ki egykor lángra lobbantotta az apákat. A helybeli műkedvelő társulat tagjai az esti 6 órakor berobogó vonat-hoz testületileg vonultak ki az állomás peronjára, hol a város polgármestere is megjelent, a fogadó bizottság rendelkezésére boesajtván a város két koesiját is. A tisztelői és rokonai társaságában kiszálló művészt Dr. Veres Samu főgimn. tanár a műkedvelői társulat nevében üdvözölte — a polgármester is mondott néhány üdvözlő szót: mire Reményi megköszönve a szives fogadtatást, Rózsai szállására hajtattott, hol két szobát szintén a város engedte át Reményi és művészitársa Bodó Alajos számára. — A hangverseny csak félkilenczkor kezdődött — nyolcz óra helyett, mert a híres művész hódolni akart ama helyi szokásnak, mely szerint nálunk a pontosan kitűzött időre sem szoktak némelyek megérkezni, várt tehát addig, míg lehetett. Végére is be kellett esukni az ajtót, — de így sem volt kikerülhető az, hogy a későn jövők az előadás fonalát a művészi hatás határozott kárára — meg ne szakítsák. Így a Mendelsohn-féle andante és finále a kívánt hatást nem érthették el. Annál lelkesítőbb volt a hősi magyar, melyet a közönség hosszan viharzó tapsal köszönt meg. Legnagyobb hatást Chopin Mazurkájával ért el Reményi, melynek brillans tehnikáját nemcsak a laikusok, hanem a zeneértők is megbámulták. — A híres „Repülj feekémnek” esakthémáját halottuk, mert mind a két hegedűnek ó. hurja elszakadt s a művész nem volt hajlandó ujjal pótolni; így ép az maradt el, mire mindnyájan legkiváncsibbaktunk. Reményi kétségkívül nagy művész. — De főformán csak sejt-hetjük mire képes hegedűjével; a ki a Chopin-féle mazurka nehézségeit oly fényesen győzte le, az óriási művészi feladatokra is vállalkozhatik mi azonban nem részesülhetünk abban a szerencsében, hogy Reményi legkitűnőbb darabjaiban gyönyörködhessünk, de ez nem gátló abban, hogy a mult idők e fényes meteorának halás köszönetünket ne nyilvánítsuk azért, hogy alkalmat adott nekünk megismerni benne azt, a ki egykor apáinkat is elragadta. A nimbus, mely nevét körül veszi tiszteletre és elismerésre ösztönöz s ennek fényes tanujelét adta közönségünk, midőn a hangverseny végével szűnni nem akaró tapsal és éljennel bucsuzott el a nagy művésztől. — De méltó elismerésben részesült Bodó Alajos fiatal zongoraművész is, ki valóságos esodákat művelt hangszerén. A Liszt F. XV. rapszodiája (Rákóczi induló) oly frenetikus hatást idézett elő, hogy a művésznak másodsor is a zongorához kellett ülnie, hogy a művészi élvez-

és János között valószínűleg ösfészke lehetett ennek a családnak.

9. *Ráhói*-családból Döme 1596-ban esküdt gyanánt szerepelt. Ráhó, mint tudjuk, egyszerű falu a Rimavölgyön, hasonnevű vár aljában.

10. *Rimaszécsi* Lőrincz bíró volt. 1567-ben egyszerre volt alkalmazásban vele György, a ki a nevét egyszerűen csak Széchenek írta.

11. Igen régi a *Szabó-család* is, Ambrus 1596-ban esküdtje volt a városnak. Rimaszombatban az 1861. évi képviselő választásnál tizenhat Szabó nevű polgára volt: Mindszenti, Sós, Tarasfali stb. mindegyiknek előnevét ki tudta volna elősorolni?!

12. A *Szántó-család* valószínűleg Eperjesről vagy Rábaközről eredt. Egyik tagja 1596-ban esküdt volt Rimaszombatban. A magyar irdalomtörténet Araton Szántó Istvánt mint görög és héber nyelvészét magasztalja 1541. évből.

13. A *Széchi-család* különbözött a Rimaszécsitől, miután míg ebből a családból 1567-ben Lőrincz volt ref. predikátor itten, amabból a családból György ugyanazon időben hasonlóképen mint lelkész hirdette Isten igéit.

14. Régi a *Warga-család* is. Pozsony, Szaboles, Szatmár, Ugoesa, Veszprém, Zemplén, Zala, Nógrád tele volt e néven emlegetett családokkal, valamint maga Gömör is. Ambrúsnak a neve 1533-ból maradt fenn közöttünk, 1572-ből pedig a Bálinté ismeretes, a ki a mostani Losonczy-utczában házat építettett s mestergerendájára kivéssette e mondatot: „Építette Warga Bálint 1572. Eszt.” Volt egy Warga Jánosunk is, a ki 1596-ban élt, jöllehet 1658-ban is volt még egy, a kit hasonlóképen Jánosnak neveztek. Fentebb egy 1462-iki okiratra hivatkoztunk, a melyben Sutor Sebestyén, mint helybeli polgár volt megnevezve, ki tudja, ez a Sutor nem volt őse annak a Wargának, a kit egy évszázad óta mint ház építetöt emlegetnek.

vezetre és közönségnek eljátssa a „Cserebogár sárga cserebogár” dallamát összes variatioival együtt.

Bodó Alajos méltó társa Reményinek, s azt hisszük, teljes joggal következtethetünk arra a fényes pályára, mely a nagytehetségű fiatal művészre a közel jövőben vár. — Tekintettel arra, hogy Reményi ideje a legnagyobb mértékben volt igénybe véve, a mennyiben a másnap reggeli vonattal már Beszterezére kellett utaznia, itteni tisztelői egy rendezendő közvacsorának eszméjétől elállottak, mindamellett a közönségnek tudomására jutván az, hogy a művész a Rózsza éttermében fog vacsorálni, birtelenben elfoglalta az étterem összes asztalait, hol nem-sokára Reményi is megjelent, rokonai és ismerősei körében töltvén el az időt éjtél tájáig. Hangversenyének emlékeül egy gyönyörű koszorut vitt magával „Gömörme-gye hölgyei” felirattal.

Törvényszéki esernok.

Május 27-én szerdán. — 1. Csalárd bukással vádolt Kóhn Elias és társai. — 2. Magánokirat hamisítás büntetésének kísérletével vádolt Rácz Miklós. — 3. Megvesztegetés vétségével vádolt özv. Princez Józsefné elleni végtárgyalások.

Meghívás.

A gömörmegeyi ált. tanító egyeslet „nagyőrcei já-rásköre” f. évi május hó 30-án délelőtt 10 órakor Vereskőn a hercegi iskolában tartja ez idei tavaszi körgyűlést, melyre az egyeslet tagjait és a tanügy barátait tisztelettel meghívom.

A gyűlés tárgyai:

1. A mult őszzel Nagy-Rőczen tartott körgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása.
2. Beszámoló a kör három évi működéséről.
3. Tisztujtás.
4. „A rajztanítás módszere és anyaga a népiskolában.” Előadja Póltz József.
5. „Melyek azon nevezetesebb történelmi mozzanatok a melyeket népiskoláinkban, részletesebben és alaposabban kell tanítanunk, hogy a történelmi oktatás czéljainak minél jobban megfelelhessünk?” Előadó: Pál Béla.
6. Folyó ügyek. Indítványok.

A közebéden részt venni óhajtok sziveskedjenek Noge János vereskői tanító urnál jelentkezni.

Nándorvölgyben, 1891. május hó 16-án.

Ertl Heribert, járásköri elnök.

Helybeli hírek.

Főispáni beiktatás. Gömör-Kishont vármegye új főispánjának mélt. Hámos László urnak ünnepélyes beiktatása az előleges megállapodás szerint f. év. június 3-án délelőtt lesz a megyei székház nagy gyűléstermében. Az ünnepély programja még nem került nyilvánosságra, de a részletek közül tudjuk azt, hogy a megye intelligentiája a főispán tiszteletére fényes bált rendez, melynek rendezősége már megalakult s a meghívókat szétküldik a legközelebbi napokban. Hámos László az ünnepélyes körgyűlés után fényes ebédet ad, melyre az összes állami és közigazgatási hivatalok fejei, a katonai tisztkar s az intelligensebb virilisek lesznek hivatalosak. A szoretet, bizalom és ragaskodás hangjai fogják üdvözölni az új főispánt, kinek működéséhez a legszebb remények fognak fűződni.

Hymen-hírek. Szűgyi Zsigmond, a gömörmegeyi nép és iparbank könyvvezetője eljegyezte Teleky Boriska kisasszonyt Aradról. Draskovich Gábor megyei kiadó és Létási Anna k. a. hétfőn váltottak jegyet. — Klein Herman, a helybeli Dickman Armin esz üzletvezetője, a napokban váltott jegyet Gottlieb Amáliával Klenőczon. Szerencsét kívánunk az új pároknak.

Majális. A helybeli egy. prot. főgimnázium a községi fiu és polgári leány iskolákkal együttesen e hó 27-én tartja majálisát a szabadkai erdőn, mely alkalommal a rendezőség közébédéről is gondoskodik 2 firtos részvételi jegy mellett. Az erdei mulatságon több mint 600 tanuló vesz részt s így remélhető, hogy a szülők s az ifjuság barátai ez uttúl a szokottnál is nagyobb számmal fognak megjelenni a szabadkai erdőn — ha eső nem lesz.

Elveszett periratok. A Lőfkovies-Landau-féle be-esületsértési per ügyiratai, melyben az itteni járásbíróság

15. A *Sándor-családból* bizonyos Balázs 1533-ban élt. Gömörvármegyében egyébiránt ma is több ily nevű család található.

16. A *Zsíros-család* egyik tagja András 1596-ban esküdt volt Rimaszombat városában. E nevű családok különösen Zemplénvármegyében fordultak elő.

Bizonyos családok a XVII. századból is előjönnek, melyek leszármazását okmányok hiányában nem képes az ember az előbbi századokba visszahelyezni. Ilyenek:

1. *Apalin-Nagy*; e családból András ismeretes 1659-ből.
2. *Csakor*, belőle 1645-ben István.
3. *Gyalai* vagy *Gyalay* 1624-ben mint harminczados fordul elő István.
4. A *Kálás-család* tagja 1655—1659. között István ötvös.
5. A *Kapossi-családból* 1659—1665. között ref. predikátor István.
6. *Károly* András ref. predikátor 1659—1665. az előbbivel tehát egyszerre, mikor ketten vagy többen lehetek papok.
7. A *Kazay-családból* 1655-ben élt itt Miklós.
8. A *Kotó-családból* való 1659-ben András.
9. *Köleséry* Mihály ref. predikátor volt 1645-ben, minden esetre előde Kapossi István és Károly Andrásnak. Végre
10. *Zolneczy-családból* 1665-ben bizonyos János.

Buvárkodásaink közben élénk figyelemmel fogjuk kísérni Rimaszombat városának családait, különösen a XV. és XVI. századból, s benső örömmel regisztrálunk minden oly nevet, a midőn a rendszeres anyakönyvvezetésnek még semmi nyoma se volt.

Járatlan ösvényt taposni, igaz, bizonytalan kimenettel dolog; de ha ezélhoz jutunk, a késő nemzedék há-lája elmaradhatatlan.

Findura Inve.

marasztaló ítéletet hozott, a kir. táblák decentralizációjakor történt költözések alkalmával, elveszték. A napokban azonban, mint magán uton értesültünk, a fontos iratokat a kassai kir. tábla darabjai között megtalálták s így remélhető, hogy az ügy nem sokára el fog intéztetni.

Enthusiasmus. Reményi művészetének hatását jellemzi egy levél, melyet lapunk egy barátja hozzánk is beküldött s mely így hangzik: „Kedves kebelbarát! Szeretném Reményit látni, hallani százszor, ezerszer, milliószor, vele parolázni ugyanannyiszor, s az ő delejes hatása alatt az égbe felkapaszkodva azt kiáltani szent Dávidnak: Pajtás! Eredj előbb fuvót nyomni vagy a harangöntés mesterségét tanulmányozni a föld hátára. — e közben keresd föl a hegedűkirályt az óperenciás óperenciáim túl is és aztán — beállhatsz a menyorszámban verlisnek!!! — Szeretettel ölel híved o. é. y.”

Adakozás. A rimaszécsi kántortanító lak felépítésének költségeire adakoztak: Baksay István 2 frtot, dr. Veres Samu 1 frtot, összesen 3 frt. — A további adakozásokat szívesen elfogadjuk s rendeltései helyére juttatjuk. Szerk.

Vármegei udonságok.

Képviselő választás. A megyei központi választmány holnap május 21-én ülést tart, melynek főtárgya a rozsnyói kerületben megítendő képviselő választás lesz. Mint értesültünk, a választás határidője június hó 8-ára tűzött ki. Egyetlen jelölt a mandatum örököse gr. Andrássy Géza kormánypárti jelölt.

Bermálás. Schopper György megyés püspök vasárnap Várgedőbe érkezett s még ugyanazon napon bermálta a felserdült ifjúságot; ugyanezen ezéltől hétfőn Sőregen, kedden Rimaszécsen járt. A megyés püspököt a hívek mindenütt ünnepélyesen fogadták.

Esküvő. Almássy Arthur gróf, a rimaszécsi járás szolgabírája, e hó 16-án tartá esküvőjét Izsépy Etelka kisasszonnyal S.-A.-Ujhelyen, s ugyanazon nap haza is jött Feledre, hol a vasúti állomásnál a szolgabírói hivatal személye az ennek nevében Komáromy István fejed beszéd kíséretében fogadta. Jelen volt Serke és Feled község előjárósága is ünnepi díszben s a jánosii ezigánybanda, mely a távozó párt a Rákóczy-induló hangjaival kísérte kocsijáig. A nászmenethez nyolcz tagból álló lovas bandérium (simonii nyalka legények) is esatlakozott Bilhary Gusztáv vezetése alatt. Az új pár lakásán a simonii dalárda várakozott, hol Csizy Miklós üdvözölte a boldog ifjú párt. Gróf Almássy meleg szavakkal köszöntö meg a nem várt fogadtatást. Később a feleli kaszinóban volt reggeli tartó multság, melyen szívből éltették az ifjú párt s a járás derék főszolgabíróját.

Halálozás. A Kölbürg hercegi uradalomnak egyik legnépszerűbb hivatalnoká huynt el ünnep második napján Guha Viktor badgvári erdőmester személyében. A megboldogult külföldről származott hozzánk, de nyelvünket megtanulta, derék magyar állampolgárrá lett, szép vagyont szerzett s urainak bizalmát, alárendeltjeinek szeretetét tejes mértékben kiérdemelte, s megyénk előkelőbb családjaival baráti összeköttetésben állott. Régebbi idő óta volt beteg, s az athléta természetű férfi életét csak az utóbbi napokban törhette meg az emésztő kór. Csáládja a következő gyászjelentést adta ki: Özvegy Guha Viktorné született Wiener Ida maga és gyermekei: Viktor, Berta és Frigyes. — továbbá Guha Johanna és férje Schneider Ede — Guha Anna és férje Seigerschmidt Rudolf gyermekeivel, valamint a nagyszámu rokonság nevében is szomorodott szívvel jelenti a felejtethetlen férj, a legjobb apa, testvér, sógor és rokon Guha Viktor Fülöp Szász Coburg Gothai Fejed. Herceg Ö kir. Fensége badgvári erdőmesterének folyó május hó 18-án, délután 3/4 órakor, hosszas szenvedés után életének 52-ik, boldog házasságának 21-ik évében Meleghegyen történt elhunytát. — A boldogultnak hült teteme folyó hó 20-án, délután 3 órakor fog a rém. kath. egyház szertartása szerint Meleghegyen beszenteltetni és a Felső-balogi sírkertben az örök nyugalomnak átadatni. — Az emésztő szent mise-áldozat folyó hó 21-én, délelőtti 10 órakor fog a felső-balogi uradalmi kápolnában a Mindenhatónak bemutatni — Áldás és béke lengjen havi fölött! — Meleghegy, 1891. május hó 18-án.

A jolsvai választókerület általános óhajta, hogy orsz. képviselőül Mihalik Dezső Cöburg hercegi uradalmi ügyész, a közigazgatási bizottságnak tagját, s minden nemes közügy áldozatkész támogatóját, ki kiváló tehetségeinél fogva a megyében befolyásos helyet vívott ki magának, megnyerhesse. Hisszük, hogy Mihalik Dezső, ki széles költőre, kellemes előadási modorával az országházban is megyénknek kiváló díszére válnék, elvégre is engedni fog a közbizalomnak, a mely őt az eddiginél nagyobb működési körre is hivatottnak és érdemesnek tartja.

Képviselő jelölés. Az Andrássy Manó halálával üresen maradt rozsnyói mandatum sorsa felett e hó 10-én határozott a rozsnyói szabadlevű párt. E határozat értelmében a párt Andrássy Géza gróftól — a megboldogult jeles ember fiát, kérte föl a mandatum elfogadására, ki a jelöltséget el is fogadta, kijelentvén, pártállása ugyanaz a mi megboldogult atyjáé volt.

Jótekyony adományozás. Boros István, rimaszécsi molnár a jénei tűzkárosultak javára 10 frtot, Dr. Hampel József, r.-szécsi körörvos ur pedig 5 frtot adományozott ugyanazon ezéltre. Fogadják érte a károsult község hálás köszönetét.

Tanulók orsz. tornaversenye. Vettük a következő sorokat: „Tek, Szerkesztőség! A nagyrozói polg. és köznéperesek, iskola ifjúsága az ügyhöz méltó lelkesedéssel készült az orsz. tanulói tornaversenyre, s a végrehajtó bizottság által kijelölt darabokat a legnagyobb lelkiismeretességgel iparkodott begyakorolni. A jól teljesített kötelesség nyugodt öntudatával készültünk a nemes mérkőzésre, s még fokozták önbizalmunkat azon hálás szívvel fogadott biztató sorok, melyekkel vállalkozásunkat e b. lap legutóbbi számában üdvözölte. Azonban a tornaünnepély zárzavarai több más, mintegy 30—40 iskolával arra kényszerítettek bennünket, hogy resignált, esendes nézői legyünk más, szerencsésebb iskolák mérkőzésének. — Midőn ezeket esetleges félreértések kiküldése végett közöljük, fogadják a t. Szerkesztőség irántunk mutatott szives jóindulatáért köszönetünk nyilvánítását azon reményünk kifejezésével, hogy a magyar ifjúság másodszeri mérkőzésénél a velünk együtt most mellőzött tanintézeteknek szintén tér fog nyílui tornászügyességük

bemutatására. — Nagy-Röcze 1891. május 20. A tek Szerkesztőségnek aláozatos szolgáló Röcze István, igazgató. — Nagy Lajos, tornatanár.

Pályázat utibiztosai állomásra. A Tiszolcz-poprádi, Vereskő-brezsnóbányai és Dobsina-telgárti megyei utak gondozására Vereskő székhelyvel vármegyékben egy új utibiztosai állomás rendszeresített, melyre a pályázatot lapunk hivatalos mellékletén közöljük. Az állomással 500 frt fizetés és a kiépített ut kilométerjeért 3 frt 30, a ki nem épített ut km-jeért 1 frt 65 kr. járuléki van kapcsolatlanban. — Rendszeresített ezen kívül 34 új uti állomás, egyenkint 16 frt havi fizetéssel. Határidő június 15.

Napi ap a közsegek számára. A földmívelésügyi miniszter rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz annak kihirdetésére, hogy a „Magyar Föld” című gazdasági lapot a közsegek kétharmad áron járathatják.

Gyermek-hangverseny Dobsinán. A Leopoldium ünnepélye alkalmából a polg. leányiskola növendékei által előadott hangverseny f. hó 2-án a vendéglő nagytermében igen válogatott közönség jelenlétében ment véghez. A növendékek jól begyakorolt magyar és német szavalatokkal, ének- és zenével felváltva, felelték meg a közönség várakozásának. Poputh segédlelkész ur az ünnepély jelentőségébe — a történelem fonalán — hangos és szép előadásával avatta be a jelenvolt díszes közönséget. II. József a protestánsokra vonatkozó szabad intézkedéseinek esetelését azonban előadásában nélkülöztük. Hasonlóképp nem értett volna — a német közönség érdekében — a műsorozatot még egy-két német szavallal megtoldani. A „Le primvere” című francia szavallat mutatványul fogadtuk. — Mi nem vagyunk nagy barátai az ilyen gyermek-hangversenynek, egy fontos oknál fogva, de kivételesen nem helytelenítjük. Poputh úr és Roxer k. a nagy buzgalmat és fáradságot fejtették ki a hangverseny létesítése körül, övék az érdem és elismerés.

Szinészet. Jolsván, mint levelezőnk írja — Beke Gyula színigazgató jól szervezett társulatával megkezdte előadásait. Beke Hajdu-Szoboszlórról érkezett Jolsvára, hol egy teljes hónapig akar időzni és remélhető, hogy a jolsvaiak pártolni fogják az igyekvő társulatot.

Gömöri fiúk Bosznában. A honvédelmi miniszterium által megyénk alispáni hivatalához küldött nagyterjedelmű névjegyzékében a monarchia megszállott tartományában elhelyezett katonaságnál csak két gömörmegei illetékeségű egyén szolgál, s ezek: Breuer Soma ki esendőri, és Csizko József (rozsnyói) ki rendes sorsoldi szolgálatot teljesít.

Villámcsapások. Déterben f. hó 15-én a Sarlay Pál földbírtokos majorsági épületei közé esapott a villám s egy eselődlatot ketté szakított, azután megütött egy 8 éves leány gyermeket, ki azonban még nem halt meg, de teljes bémúltságban fekszik, eszméletnél van, de saját erejéből mozdulni nem bír. — Jolsván pedig f. hó 8-án mint nekünk írják, az eső elöl menekülők közül három nőt sujtott meg a villám. Az egyik Toman Mari krokovai nőt mellen esapta s az szörnyet halt; az utána futó Mikus Imrénét fölön sértette. 9 éves leányának pedig lábát égette meg ugyanazon villám.

Borzasztó szerencsétlenség történt e hó 12-én Nagy-Csoltón. Nevezett napon ugyanis Kozsár István egy társával a falu közelében követ fejtett. Midőn egy kősziklát puskaporról felrobantottak, Kozsár későn ugrott el a felrobantó kőtől és egy nagy kődarab oly szerencsétlenül találta fejbe, hogy agya szétloccsantára szörnyet halt. A szerencsétlent, ki kenyérkeresetének lett áldozatává, mindenki sajnálja, mert szorgalmas és becsületes munkás volt, ki családja fentartására sokat küzdött.

Baleset. Pohorellán pár nappal ezelőtt egy jómódu gazdának 5 éves leánykaja a vízbe fult. Kis korszót vett vízért ment a falu keresztül folyó patakhoz. Mikor az anyja utána nézett, már nem volt látható; valószínűleg megcsuszott, s a vízbe bukkott, a sebes hullámok pedig magukkal ragadták a kis leányt. Keresték mindenütt a patak mentén, embereket küldtek a Garamon lefelé, mind hiába. Harmadnapra megálmódta édes anyja, hogy a malom-gátnál keressék leánykáját. Mindjárt reggel kimentek a gáthoz s kutatni kezdtek; meg is találták a kis hullát, fák közé szorítva. Ruhácska már nem volt rajta s az egész test össze-vissza volt törve. Hasonló szerencsétlenség történt Nándorhutatán is. Kis gyermekek ácsorogtak a kohó előtt, némelyek megélték a forró salaknál. Egy 5 éves leányka közelebb ment a még éző salakhoz, meggyult a ruhácskaja s míg segítségére jöttek már annyira összeragadt, hogy másnap borzasztó kínok között adta ki ártatlan lelkét. — Különösen a gyárakban nagyon is érezzük a kisdedővök szükségét. A kisgyermekek szabadon járnak, minden felügyelet nélkül, innét a sok szerencsétlenség. Mult évben is egy 6 éves fiúcska a kohó tüzebe esett s most valóságos koldus; kezén egy uja sínesen, arca és nyaka dagadt és még mindig folyik Reménylők, hogy a megyei kir. tanfelügyelő ur a kisdedővési törvény nyujtotta hatáskörénél fogva lesz szives intézkedni, hogy a garami vasgyárakban is legyenek állandó kisdedővök.

Bicskázás. A mult heten Bellér János Szent-Simon község biráját egy ugyanottani lakos — iszákos természetű ember — a község házában megszuarta azért, mert valami legelő-ügyben tanácskoztak épen az előjáróknak, s azoknak intézkedése nem tetszett az ípsének; gorombászkodott s e miatt kiutasították, mire kést fogott. — A nép s merénylőt megkötözte s jól megverte. De ugy a bíró, mint a merénylő jobban lesznek.

C S A R N O K.

Gyula ur házassága.

(Beszély.)

Irta: Záhonyi János.

Zölyomtől Budapestig a vonat mentén nem volt nagyobb gavallér Gyula urnál. Azért mondjuk, hogy a vonat mentén, mert néki a legnagyobb szenvedélye az utazás volt. Egy I-ső vagy II-od osztályu kocsii párnái közé kényelmesen elterülve, főkép, ha szemközt szép utitárs mutatkozott, teljesen boldog volt; különben kitűnő tánczos, jó vadász volt.

A farsangon az a bohó ötlete támadt, hogy meg-nősül és pedig jól, s a gazdag hozományval bearanyozza a hét szilvafát, a mi még őseitől a saját curiája előtt megmaradt.

A „kis hirdetés”-hez folyamodott. A „Pesti Hirlap”-ban jelent meg a nagy figyelmet keltő újdonság, hogy

egy 3000 frtyvi jövedelmet húzó előkelő állásu hivatalnok, (községi jegyző volt.) 26 éves, komoly, keresztény hivatalnok óhajta meg-nősülni. Kellékek: 16 év, esimes arcz, magas műveltség, szintén 3000 frt évi jövedelem, titoktartási biztosítva, levelek „komoly ajánlat” Post Restant Losonez. Fénykép mellékletek kívánatosak.

Öt nap mulva, a kis hirdetés megjelenése után, nem győzte Gyula ur a komoly ajánlatokat olvasgatni.

A levelekhez mellékelt fényképeknek örült legjobban. Új albuma volt s így szépen fel lehetett szerelni.

A sok szép arczképek között nehéz volt választani, az egyik arczkép a végtelen szelidséget, a másik arczkép a női kacérságot személyesítette meg. Azok a kis albumképek beszélni tudtak, hogy az ő tulajdonosnőjük milyen. Az ártatlanság zománcza az egyiken, a másikon a esalódott szerelem kinyomata. A jölet és nélkülözés, a gondatlan élet vagy a bánat nyomai, csupán az élet hiányzott a picziny képekről és a szerelem tüze a szemekből. A női ajkak esábes mosolya, a vakító felhőségu fogak felesillamulása s a vidám női kaczaj.

Es a szín.

A képecskék nem adták vissza a haj izzgató hullámainak feketeségét, vagy a szöke haj szelid simulékony-ságát, bármily vonzón irták azt le a bájos pályázók, kik a hymen rózsá-lánczainak dnyeréseért versenyre keltek.

De a varázslatot hó sünk esendes falusi magányában, a kellemes meleg szobában a thea mellett, a esibuk illatos füstje között elképzelte.

A fényképecskéknak életet adott, s a mint az aranyos ábránd-képekben a pályázók életet nyertek, a választás annál nehezebb lett.

Sokáig habozott a választással, végre a leggazdagabbat részesítette előnyben.

A szerencse egy budapesti gyáros leányára esett, kinek fényképe elég esimes női arczot sejtetett.

Rögtön értesítette választottját határozatáról.

A válasz még gyorsabban megérkezett, hogy hősüink jöhet Turára, a mezei villájukban várja őt.

Gyula ur nagyon el volt ragadtatva. Repülve zónázott a turai állomásig.

Már a perronn felösmerte a meghívó levélben leirt s az állomás közelében levő nyaralót a dombon a nagy park közepén, a hová a bejárattól kezdve sűrű bokrokkal szegélyezett széles egyenes ut vezetett.

A kapunál kissé zavartan állott meg, mert az erkélyen nagy társaság volt együtt. Választottja a küldött arczkép után rögtön felösmerte, mosolyogva intett kendőjével; sőt egy kövér öreg urat, ki valószínűleg atyja volt, figyelmessé tett reá, ki szintén helybenhagyólag intett felé.

Gyula ur ennyi hívásra is egészen felbátorítva, kezeses léptekkel haladt előre, de alig ért a park közepén levő szökőkúthoz, az öreg kövér ur, az eszménykép atyja megfenyegette őt és rendkívül éles hangon reá kiáltott: — Gyula ur! vigyázzon, szaladjon fel rögtön ide, — lönek . . . Ott az ágyu a bokorban, — s azzal egy közeli bokorra mutatott.

Gyula ur remülve látta, hogy valósággal egy fényes ágyu eső a zöld bokor közül felé tátong sötét szájjával, a háttérben pedig valami tűzérforma épenelakarja sütni.

Gyula nem vette tréfára a dolgot, kétségbeesetten szaladt fel az erkélyre.

Alig bírt a remüllettől magához térni.

A kövér ur nevetve veregette meg Gyula vállait.

— Nem kell megijedni barátocskám, csak fotográfia az, fotográfia . . . stellung!!

S azzal újra oly erősen larmáztak, hogy az ablakok recsegni kezdtek.

A bemutatás kaczaj között történt meg, Gyula pedig fanyar mosolylyal hajlongott. Kényelmetlenül érezte magát, azon nézetben volt, hogy talán ugratni akarják.

Lux Adrienne, a bankár leánya sietett vizagsztalására.

Elég volt e sugár növetű barna leánynak, ki eléggé esimes külsővel bírt, Gyula szemében barátságosan nézni s kezét biztató mosolylyal megszorítani, rögtön elszlott kellemetlen érzése.

Karöltve az arnyas lombok közé, ketten sétára indultak; a virágágyak között egy arnyas helyen, a hol a fák fejké fölött szerelmesen összerétek. Egymás kezét megfogva, szemlélt tartottak egymás felett, és mindketten meg voltak elégedve a szerencsés választáson.

A kívánsai szemek előtt elrejtve, ajkaik esókban forrtak össze; hosszan, édesen, majd gyermekes pajzansággal, Adrienne esolnakázást indítványozott.

Gyula hiába szabadkozott, hogy evezni nem tud, szót kellett fogadni.

A tóhoz siettek, és beszállottak a esolnakba.

Gyorsan suhant a víz tükrén a sajka, Adrienne kitűnően kezelte az evezőt. A tó esendes vízébe lehajoltak a parti fűzek és esergalyak lombjai, ilyen vízi lugásban nem eveztek. A esolnak cész nélkül himbálódzott. Elmerültek egymás nézésében.

A társaság is kedvet kapott a esolnakázás megbámulására.

Adrienne bravurral evezett feléjük. A partnál ugyesen a szárazra ugrott. Gyula urat nevetve magára hagyta a esolnakba. Dévajkodott vele. Picziny lábaival a esolnakot enyelegve meglökte, még pedig épen akkor, midőn Gyula a esolnakból kilépni akart. Természetes, hogy Gyula ur az egyensúlyt elveszítve, a tóba esett.

A társaság hangos kaczajása mellett kapaszkodott ki sárosan, vizesen a partra; még Adrienne is kaczagott s ez fájt neki legjobban. Most már szentül meg volt győződve, hogy Adrienne őt csak ugratni akarja.

Dühös volt Gyula ur, de nagyon, dühös, mert finom camgarn esászár kabátja, selvem mellénye tönkre ment. Senki sem sajnálta, mindenki nevetett, csupán egy kis szöke leány sietett hozzá sajnálatát kifejezni.

Gyula a haragtól remegő hangon fordult Adrienne felé:

— Nem hittem volna ily szivtelennek nagysád, — szólott magát meghajtvá. — Isten önnel. — Ily körülmények között nem esoda, ha kis hirdetések után tud férjet fogni. S ezzel a titokban mosolygó nő vendégeknek köszönye, gyorsan eltávozott.

A kapuban azzal a kis szöke nővel találkozott Gyula ur, ez egyedül volt részvétellel, önkénytelen furdözése miatt.

A helybeli m. kir. postamesternő volt.

Melegen köszöntö meg Gyula a kis szöke nő jóságát, a ki vendégszeretőleg ajánlotta fel szobáit, hogy ott magát rendbe hozhassa.

Gyula halával és örömmel elfogadta azt. Azután elbúcsúzott Boda Mariskától és a vonatához akart sietni, de Mariska oly szíves előzékenységgel tartóztatta őt, hogy ott maradt még a vonat elindulásáig, ki oly kedvesen tudott eszegetni, hogy Gyula ur önfelédten élvezte a kellemes együttlét édes örömeit. Sőt ha jól emlékezünk, a vonatról is lekésett s csak másnap reggel utazott haza (?).

Azóta egy év múlt el és Gyula még most sem képes feledni a boldog órá gyönyöreit, a mit átért Mariska ölelő karjai között. De a viszonyt nem folytatta tovább, nem akart megnősülni, nem bízott a női hűségben.

A világtól elvonult az ősi kurián, egyedül e kaland emléke tette széppé rideg életét. Álmaiban gyakran érezte Mariska ölelő karjait.

Tavaszi hajnal van . . . Az úde virágillat beesapodik Gyula szobájába, mely az éles álmot még szebbé varázsolja, most is álmódja Mariska kedves alakját, szerető ölelését, édes csókjait, érzi meleg leheletét

— Ková, ková! — hangzik ágyában.
Gyula felébred, álmosan körülnéz, meglepetve bámul. Maga mellett ágyában egy kis babát, egy valódi kis gyermeket lát, a ki iszonyuan teli tudóval tovább visít: Ková . . . ková!

Gyula zavartan, de azért óvatosan, nehogy agyonnyomja a kis babát, felült ágyában.

Rendkívül kíváncsisággal bámulta a kis babát, a ki rózsaszín selyem kis párnában, rózsaszín szalagokkal átkötözve, csipkés rózsaszín selyem főkötőcskébe, rózsaszín arezoecskával tovább visított:

— Ková . . . ková!
Gyula megijedt a nagy sirástól, felvette karjai közé a kis babát és csücskötötte.

A kis embert érdekel szemlélgette, a ki olyan kék szemű volt, mint Gyula ur, olyan szöke haju volt, mint Gyula ur.

A kis baba ölben elesenededett és gögicsélve nevetett péc.

Acsorgó kis szája körül erre két oly gödröcske támadt, mint Gyula urnak nevetés közben.

Soha sem érzett édes meleg érzés vett rajta erőt, megcsókolta a kis babát.

János, az inas az ajtóból nézte a sort, elnevette magát.

— János! kié ez a gyerek?
— A tekintetes uré!
— Te bolond, nekem nincs gyermekem, se feleségem!
— De lehet!
— De ki hozta ide?
— A tekintetes asszony!
— Miféle asszony!
— A tekintetes ur felesége!
— Megbolondultál te vén szamar!
— Nem biz én!
— Hát hol van az az asszony?
— Ott bent van a nagyszobába!

Gyula a kis babával együtt rögtön átment. Mariskát találta ott. A ki a kis babát rögtön átvette tőle. Kezet fogtak Mariska melegen, Gyula hidegen. Mariska mosolygott, Gyula ellenben megijedt.

— Ne ijedjen meg, nem maradunk a nyakán, csak bemutatni akartam kis fiunkat!

— Szabad kérnem, mi jögon beszél többes számban?
— Egy boldog perec jogán, midőn hittem, reméltem és szerettem, — s akadozva folytatá tovább, — de látom, hogy esalódtam, szenvedni kell tovább, türi a szégyent, azzal hirtelen Gyula felé fordulva, kezét nyujtva mondá:

— Isten önnel Gyula, ne féljen, nem leszek tovább terhére, megbocsátom mit ellenem elkövetett, — hogy elesábitott!

A nő szeméből a könyvek törtek elő, bársony puha arcán némán folytak le, a kis baba pedig gögicsélve nevetett Gyulára, ki egészen ellágyulva simult hozzájuk.

— Mariska, — szólott végre, — ne menjen el, maradjon itt, aranyozza be az ősi szegény kuriát, nem aranytal, a mi maguknak nincs, hanem a szerelem és boldogság örök fényével!

Erre a szép mondásra János, az inas jóízűen mosolygott tovább és szaladt az ebédlőbe három személyre teríteni.

Felelős szerkesztő: **Dr. Veres Samu.**

Kiadó-tulajdonos: **Dr. Bernát István.**

Magán-hirdetések.

Friss hozatal, I-ső rendű Portland- és Roman-cement

legolesőbb árban és bármely mennyiségben kapható, továbbá különböző szélességű gépszijak, finom gépolaj és kátránypapiros tető fedezésekre, ugyszintén szoba villamsürgöny bármily alakban való felszerelése elfogadtatik és egyes részek is kaphatók.

Végre jól és dusan berendezett vaskereskedésemet ajánlom, az áruk árai a mai viszonyoknak megfelelően legolcsóbban lesznek megszámitva. — Teljes tisztelettel

BRAUN ZSIGMOND,
vaskereskedő Rimaszombat

Butorozott szoba.

Rimaszombatban a főter 3-ik számú ház földszintjén egy esinosan butorozott szoba azonnal kiadó. — Tudakozóllhatni Bondy Lipótnál.

KOHN ADOLF vegyeskereskedése (Janosi-utca).

Alólirott tisztelettel ajánlja a n. é. közönség szíves figyelmébe, hogy üzletében *déli gyümölcs, citrom, narancs, meggyó meg díó,* továbbá különféle *különlegességek* mellett sokféle *csemege-sajttal,* u. m. legfinomabb *emmental, gróji, gorgonzola, párnai, limburgi, imperial, herbersdorfi, fürsterbergi sajt* és *roumador mellsajt* és *keargli* stb. Továbbá igen finom *lipói és kárpáti túró, írós vaj, szalámi és sardínia* stb. stb. kapható.

Boltomban *jégszekrényt* állítottam föl, ennélfogva mindennel friss és jó minőségben szolgálhatok. — *Jéghűtött szikvizet* — árfelemlés nélkül — *3 krért* adok. — Továbbá igen ajánlom a városzerte jó hírnek örvendő *fehér és barna buza-kenyereket*, valamint megrendelésre *rozs-kenyereket* is süttetek.

Végül kijelentem még, hogy hetenkint kétszer **friss hal- és rákkal** is szolgálhatok.

Rimaszombat, 1891. május hó.

KOHN ADOLF.

B I K S Z Á D I

égyénes konyhasós savanyuviz.

Kitűnő hatású gyomor-, bél- és egyéb hurutoknál.

Borral vegyítve keilemes üdítő ital.

Főraktár:

Glósz Béla borkereskedőnél, Budapest, V. mérleg-utca 5. sz.

Raktár:

Rimaszombatban **STECH KÁLMÁN** urnál.

Zongorahangoló.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy **lakásomat Besztercebányáról Jánosiba** (Gömörmegyébe) tettem át. Mint e megyében jól ismert zongora-hangoló, ajánlom magamat a t. ez. közönség becses pártfogásába, szíves tudomására hozván azt, hogy hajlandó vagyok ugy a városokban mint a vidéken a zongorák évenkénti többszöri hangolását, valamint szakszerű igazítását és bőrozését — mérsékelt árak mellett — eszközölni.

Szíves megbízásokat kérem velem levelezőlapon Jánosiba közölni.

Tisztelettel maradtam a t. ez. közönségnek alázatos szolgálja

PRÁSCHEK ALAJOS,

4—6 zongorakészítő és hangoló.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolesőbb magyar lap az 6—8

„EGYETÉRTÉS”,

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó **értesüléseinek** gyorsasága, alaposága és sokasága, rovatainak változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „Egyetértés” népszerűvé. Az **országgyűlési tárgyalásokról** a legrészletesebb s e mellett tárgyilagos hű tudósítást egyedül az „Egyetértés” közöl. **Gazdasági rovata** elismert régi tekintélynek örvend. A magyar **kereskedő s gazdaközönség** nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés” **kereskedelmi s tőzsdéi tudósításainak** bőségével s alaposágával ma már nem versenyezhet máslap. A **kereskedő, az iparos s a mezőgazda** megtalálja mindazt az „Egyetértés”ben a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárczájában, **annyi regény-olvasmányt ad, mint egy lap sem.** Két három regényt közöl egyszerre, ugy, hogy egy év alatt 30—40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az „Egyetértés” olvasói. A ki olvasni valót keres és a **világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni,** fizessen elő az „Egyetértés”re, melynek előfizetési ára egy hóra 1 fnt 80 kr., negyedévre 5 fnt s egy évre 20 fnt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalába küldendők. Mutatványzámat a kiadóhivatal kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

Szlatvini savanyuviz

ANNA-FORRÁS

Valamennyi **európai ásványvizek** közt a legdusabb kettedszénsavas **lithion** tartalmu! **10,000 gramm víz tartalmaz 0.70326 kettedszénsavas lithiont.** A szlatvini ásványvíz kitűnő sikerrel alkalmaztatik oly betegségeknek, melyek a húgy-savas kérhajlamon alapulnak: köszvény, húgyfővény, epe-, vese- és húgyhólyag-kövek ellen. Nagy mennyiségű szénsava és annak vegyületei, valamint a többi alkotórészei ajánlják használatát (mint Vichy, Selters, Ems) étvágy-hiánynál, gyomor-, bél-, torok-, gége és tüdő, húgyhólyag és epevezeték hurutos bántalmainál stb.

A Szlatvini savanyuviz borral használva a legkellemebb üdítő italt szolgáltatja.

FŐ K A N T Á R:

Lovniczky Józsefnél Rimaszombat.

A Szlatvini viznek főraktárát azon meggyőződéssel vettem át, a mit ennek árulása közben tapasztaltam, mert nemcsak hogy bámulatos olesó, de minőségénél fogva bármely hozzá hasonló vízzel kiállja a versenyt, s ma már annyira kedvelt, hogy sok háznál nélkülözhetlenné vált és a szenvedőknek teljes elismerésben részesül.

1 üveg (5/10 liter) ára 10 kr. (Az üveget 2 krjával visszaváltom.)

1 láda (50 üveg) 4 fnt 90 kr. (A ládát az üvegekkel 1 fnt 20 krért visszaváltom.)

Orvosi elismeréseket, számoló-czédulákat, plakátot a vendéglős uraknak ingyen adok s nagyobb vételnél magas engedményt nyujtok.

Midőn ez alkalommal *fűszer,* de különösen teljesen berendezett mindennemű *festék, olaj, kezeze, fa-, bőr- és kocszi-máz,* kitűnő minőségű *csesetek,* mindennemű *magvak, iskolai szerek,* fát rovarától és korhadástól védő és a poloskát azonnal kiirtó *carbolineum* stb. cikkekre kérem a t. közönség figyelmét, maradtam teljes tisztelettel

Rimaszombat, 1891. május hó 6-án.

LOVINCZKY JÓZSEF.

Eladó

Rimaszombatban a Forgách-utczában 2-ik szám alatt, esetleg a Ferenczi-utczában 12-ik szám alatt fekvő ház és beltelek, — továbbá egy jó karban levő zongora. — Bővebb értesítést ad **Marton János ügyvéd.**

Egyetlen kísérlet mindenkit meggyőzhet, hogy a

csakugyan a legkitűnőbb szer minden rovar ellen,

minthogy az -- mint semmi más szer -- esodálatos erővel és gyorsasággal **mindenfél** rovart elpusztít, ugy hogy annak nyoma sem marad! — Legalkalmasabban ugy használhatni, ha a Zacherlin-féle szórótköböl hintik szét.

A Zacherlint semmi esetre sem szabad közönséges rovarporral összetéveszteni, mert Zacherlin egy sajátos különlegesség, mely sehoh és sohasem kapható másképen mint

ZACHERL J. névvel ellátott lepecsételt üvegben,

aki tehát ZACHERLINT kér és valami rovarport papirzacskóban vagy dobozban elfogad, az bizonyára mindenkor rá van szedve.

Valódi minőségben kapható:

Rimaszombatban: Stech Kálmán, Tibély S. A., Hamaliár Károly, Liszka József és Dickmann Arminnál.

Jolsván: Czibur Emil és Hoffmann Miksánál.

Nyustyán: Groszberger Miksánál.

Nagy-Röczén: Dedinszky J. gyógyszerésznel.

Tiszolczon: Politzer Miksánál.

Tornallyán: Urszinyi Zsigmondnál. 4—12

Pelsőczön: Pártos Miklósnál.

Putnokon: Fekete Nándor gyógyszerésznel.